

# INVENTARISATIE VAN MACROFUNGII IN BELGIË

Emile Vandeven  
Opperveldlaan 14  
B-1800 Vilvoorde

Vandeven, E. 2003. Inventory of macrofungi in Belgium. *Coolia* 46(3): 134-136.

## Inleiding

In België bestaat geen nationale mycologische vereniging met als gevolg dat er ook geen nationaal karteringsproject is. Wel werden in 1981 en 1995 door de Nationale Plantentuin van België, onder de titel "Distributiones Fungorum Belgii et Luxemburgi" 2 deeltjes uitgegeven met verspreidingskaartjes. Deel 1 bevat kaartjes van 80 soorten en deel 2 van 52 soorten. Toch wordt er heel wat werk verzet met verspreidingsgegevens van paddestoelen.

## FUNBEL

In 1991 werd door de Antwerpse Mycologische Kring FUNBEL (afkorting van Fungi van België) opgestart. Hiervoor wordt het raster van het Instituut voor de Floristiek van België en Luxemburg (= IFBL) gebruikt. Dit bestaat uit hokken van 4 x 4 km (= uurhok), die onderverdeeld worden in hokken van 1 x 1 km (= kwartierhok). Waarnemingen die gedaan zijn in coördinatensystemen worden omgezet naar IFBL-coördinaten, maar de oorspronkelijke coördinaten worden ook bewaard.

Dit bestand bevat momenteel bijna 400.000 waarnemingen van 5.100 soorten. Ze zijn afkomstig van 1111 uurhokken en 3295 kwartierhokken. Naast de groepen die in het Nederlandse karteringsproject worden geïnventariseerd, worden bij de Basidiomycota ook Uredinales en Ustilaginales opgenomen en bij de Ascomycota Erysiphales. FUNBEL bevat ook waarnemingen van Zygomycota en heel wat Deuteromycota.

Gegevens kunnen ingeleverd worden op gedrukte standaardformulieren of door de mycologen zelf in de computer ingevoerd worden in een Access-bestand. Hiervoor werd zowel voor Access 97 als voor Access 2000 een handig invulformulier ontworpen. Voor beide systemen is een handleiding voorhanden.

## Structuur van FUNBEL

|                   |                             |
|-------------------|-----------------------------|
| Soortnummer       | Waarnemer                   |
| Plaats (gemeente) | Microscopische determinator |
| Terreinnaam       | Aard determinatie (cfr.)    |
| IFBL-coördinaat:  | Herbariumplaats             |
| - Uurhok          | Exsiccaatnummer             |
| - Kwartierhok     | Commentaar                  |
| Datum             | Origine van de waarneming   |
| Biotoopcode       | Documentnummer              |
| Substraatcode     | Invoerdatum                 |
| Organismecode     | Oorspronkelijke naam        |

Het soortnummer is gekoppeld aan een bestand met wetenschappelijke namen, courante synoniemen en Nederlandse namen.

De velden biotoop-, substraat- en organismecode zijn elk ook gekoppeld aan een bestand met verklaring van de codes. Voor substraat bestaat de code uit 3 karakters voor organismen uit 4. Dit laat toe gedetailleerder te werken dan bij de Nederlandse kartering.

Voor waarnemer, microscopische determinator en herbariumplaats wordt gebruik-gemaakt van dezelfde lijst.

Commentaar is een memoveld waarin men alles over een waarneming kwijt kan, dat niet in een ander veld kan worden opgenomen.

In 'origine van de waarneming' wordt de oorsprong ervan aangegeven bv. excursie, herbariuminventarisatie, tentoonstelling, literatuur (met afkortingen kan aangeduid worden welk tijdschrift).

In 'oorspronkelijke naam' kan de originele naam van de vondst aangeduid worden. Voor herbariummateriaal is dit handig want dit is dikwijls voorzien van oude namen die niet meer gangbaar zijn.

### **Gebruik van gegevens**

Geregeld ontvangt het FUNBEL-secretariaat vragen om informatie. De meeste vragen gaan over de verspreiding van soorten en over de mycologische inventaris van een gebied. Daarnaast werd ook meegewerkt aan verschillende grotere projecten.

Zo is er de 'Rode Lijst' van Vlaanderen van R. Walley en A. Verbeken, die verscheen in 2000. In opdracht van het Brussels hoofdstedelijk gewest werd door de Nationale Plantentuin van België een mycologische inventaris gemaakt van de gewestbossen (o.a. Zoniënwoud). Vanuit FUNBEL werd er aan meegewerkt. In de loop van dit jaar zal een verspreidingsatlas verschijnen van Belgisch Limburg. Hiervoor wordt al verschillende jaren samengewerkt met Likona (= Limburgse koepel voor natuurstudie). Een ongeveer gelijkaardig project is gestart voor Vlaams-Brabant en is ook de medewerking van FUNBEL gevraagd samen met ZWAM en Natuurpunt. Voor de samenstelling van de 'Beknopte aantekenlijst voor zwammen en slijmzwammen' werd hoofdzakelijk gesteund op FUNBEL, om de selectie van de soorten erin te maken.

Momenteel wordt door verschillende mycologen gewerkt aan een 'checklist' van de macromyceten van Vlaanderen, waarbij FUNBEL als basis gebruikt wordt. Aan de verschillende medewerkers werden lijsten bezorgd van de soorten van 'hun groep' waarvan in FUNBEL gegevens voorhanden zijn. Naderhand werden naar gelang de vraag gedetailleerde waarnemingen ter beschikking gesteld.

### **MYCOBEL**

Door Daniel Ghyselinck (Ottignies) werd in samenwerking met Yves Deneyer (Mons) een CD-rom ontwikkeld waarmee het mogelijk is persoonlijke waarnemingen te beheren. Het systeem beoogt echter niet om waarnemingen van verschillende mycologen samen te brengen. In de eerste versie ervan was het niet mogelijk om ecologische gegevens te verwerken. In de nieuwe versie is dit wel mogelijk. Van de meeste soorten die in de soortenlijst zijn opgenomen staan mooie foto's op de CD-rom. Het is mogelijk voor de lokalisatie van de soorten verschillende coördinatensystemen te gebruiken die dan door het programma omgezet worden in IFBL-coördinaten.

## **Literatuur**

- Fraiture, A., Heinemann, P., Monnens, J. & Thoen, D. 1995. *Distributiones Fungorum Belgii et Luxemburgi* 2. Nationale Plantentuin van België, Meise.
- Heinemann, P. & Thoen, D. 1981. *Distributiones Fungorum Belgii et Luxemburgi* 1. Nationale Plantentuin van België, Meise.
- Vandeven, E. 2001. FUNBEL, een geïnformatiseerd systeem voor inventarisatie van Fungi in België. K.A.M.K., 28 p.
- Vandeven, E. & De Moor, E. 1991. Een geïnformatiseerde methode voor paddestoelenkartering. Mededel. Antwerpse Mycol. Kring 1991: 59-66.
- Vanholen, B., De Kesel, A., Fraiture, A. 2001 Inventarisatie en monitoring van de mycoflora en lichenen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Nationale Plantentuin van België, Meise. Brussels Instituut voor Milieubeheer.
- Walley, R. & Verbeken, A. 2000. Een gedocumenteerde Rode Lijst van enkele groepen paddestoelen (macrofungi) van Vlaanderen. Instituut voor natuurbehoud. Brussel, 86 + 10 p.
- 

## **KENNISGEVING**

Kort voor het drukken van deze aflevering van Coolia bereikte ons het bericht dat ons erelid Dr. R.A. Maas Geesteranus op 92-jarige leeftijd is overleden. In de volgende Coolia zal een In memoriam worden opgenomen.